UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Bartholomei Euangeliu[m]. Hoc est p[er]ceptu[m] meu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

E a ¶ Et reſpondens dixit illi domi. excuſando Mariã. Inuenitur autẽ Maria accuſata ſm Lyrã tripliciter. Primo a phariſeo de temeritate: eo ꝙ Chriſtũ tetigit recumbentẽ. Secundo a ſorore pro ociositate: vt habet hic. Tertio a iuda de prodigalitate: eo ꝙ precioſũ vnguẽtum effudit et pedes Jeſu vnxit: ⁊ Maria patiẽter tacuit: et ſemper eã Chriſtus excuſauit. Primo oſtendẽs phariſeo / ꝙ factũ Marie nõ erat temerariũ / ſed ↄtritionis ⁊ deuotiõis. Secundo oſtendit ſorori / ꝙ ſeſſio marie non erat ocioſa: ſed melioribus actibus applicata. F Tertio oſtẽdit Jude et alijs ſuis diſcipulis: ꝙ illa effuſio vnguẽti nõ erat prodigalitatis / ſed pietatis / dicẽs: Sinite illam. Bonum enim opus operata eſt in me.

Lu. 7. f

Jo. 12. a

b ¶ Martha martha ſollicita es. Gloſa. Repetitio eſt ſignum dilectionis vel mouendi intentionis: ſcilicet vt audiret attentius.

queritur vita actiua de vita cõtemplatiua: ꝙ ita vacet dulcedine cõtemplationis: quia maria poſt aſcenſionẽ chriſti totalit̃ inſiſtebat celeſtib⁹.

ſoror mea reliquit me ſolã miniſtrare: dic ergo illi vt me adiuuet.

a Et reſpondẽs dixit illi domin⁹:

valde multa laboras circa miniſteriũ ⁊ iuuentute mea. *pluribus*

b Martha martha ſollicita es: et

vicibus in paſſione mea. *ſcʒ beatitudo: vt illã habeant homines paſſionem elegi.*

d turbaris ergã plurima. Porro vnũ

id eſt optimas gratias in pñſenti: ⁊ optimã gloriam iam in celo.

c ẽ neceſſariũ. Maria optimã par

in eternũ.

tẽ elegit: quẽ nõ auferetur ab ea. f

¶ In feſto ſancti Bartholomei apoſtoli Euangelium. Hoc eſt preceptum meuʒ: vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos. Maiorẽ autẽ dilectioneʒ nemo habet ⁊c. Hoc euangelium cuʒ ſua poſtilla quere in cõmuni apoſtolorũ.

¶ In feſto Exaltationis ſancte crucis Euangelium. Joannis XII. c. quaſi in medio.

c ¶ Et turbaris erga plurima. Lyr. quia opa vite actiue ſollicitudinem ingerunt. d ¶ Porro vnũ eſt neceſſariũ. Lyra. ſcilicet ipſe deus qui vnus eſt et pñ omnibus querendus. e ¶ Maria optimam partem elegit. Gorra. Nõ reprehenditur pars Marthe: quia et ipſa bona eſt; ſed laudatur pars Marie: quia optima. f ¶ Que non auferetur ab ea. Gorra. Vita contemplatiua incipit hic: ⁊ in futuro perficietur: qꝛ ignis amoris qui hic ardere incipit: cum ipſum quẽ amat viderit: amplius igneſcit in amore. Actiua vero cuʒ corpe deficit: quia in celeſti patria nemo eſurienti panẽ porriget: nec cetera opera miſericordie aget: quia ibi non erunt neceſſaria. Unde dicitur. Nõ eſurient neqꝫ ſitient amplius: neqꝫ cadet ſup illos ſol / neqꝫ vllus eſt⁹ qm̃ agnus q̃ in. ⁊c. G

¶ Hic queritur: q̃re hoc euangelium legitur in feſto beate Marie virginis cum i nullo ſpectare videatur ad ipſaʒ? Ad hoc reſpõdet Gorra: ꝙ etſi nõ hiſtorice: tamẽ allegorice cõuenit beate v̾gini. Ipſa enĩ fuit caſtellum / quod intrauit fili⁹ dei: vbi manebant due ſorores: ſcilicet vita actiua et contemplatiua. Item queritur: quare potius legit̃ in aſſumptione q̃ in alio feſto: cum de aſſumptione nõ facit mẽtione? Ad hoc dicẽdũ: ꝙ alia feſta marie virginis ſpecialia habent euangelia propter ſpeciales rationes: iſtud autẽ feſtum nullum habet ſpeciale euangeliũ: et ideo ſortitum eſt iſtud. Uel etiã ꝓpter vltimã particulam euangelij que Marie p̃cipue conuenit: ideo legit̃ de eius aſſumptiõe: ſcilicet: Maria optimam partem elegit. H

A Poſtilla

Dixit ieſus turbis iudeoꝝ. Hiſtoriam huiꝰ euangelij dixit dñs Ieſus chriſtus anno eius xxxiij. xij. kalēdas aprilis. feria iiij. luna. xj. inditione. vj. Añ initiū illius euāgē. ſcribit ſ. ioānes ī eo. ca. ꝙ qdā gētiles aſcēderūt i hierſz vt adorarēt ī die feſto. ſ. paſche hi acceſſerūt ad philippū q̄ erat a bethſaida galilee: et rogabāt eū dicēs: Dñe volumꝰ Ieſū videre: venit Philippꝰ ꝛ dixit andree Andreas rurſuz ꝛ philippꝰ dixerūt ieſu. Ieſus aūt rñdit dicēs. Venit hora vt clarificet̄ filiꝰ ho‑

B mis. Tūc poſtmodū ſeq̄t̄ euā. hodi. a ℭ Dixit ie. turiu. Nūc iudi. eſt mū. Hor. ſ. i paſſione: qñ chriſtꝰ a pilato iudicatus eſt. b ℭ Nūc pn. huius mū. ꝛc. Ly. Diabolꝰ em̄ dr pnceps huiꝰ mūdi: n̄ ꝙ ſit princeps ſubſtātie mūdi: ſed hominū mundialiter viuentiū: inq̄tū ſe ei ſubijciunt p peccatū. Dicit̄ autem eiectuſ diabolus p paſſionez chriſti: p quā aperta eſt porta glorie celeſt. Et ſic diabolus nunc nō poteſt impedire ſanctos a pſecutione glorie: ſicut faciebat ante paſſionē chriſti: tamen pmittit̄ tētare hoies ad exercitiū ꝛ meritū electoꝝ. c ℭ Et ego ſi ex. fue. a ter. Hor. p paſſionē cruc. d ℭ Oia tra. ad me. ſ. p fidē ꝛ dilectionē. e ℭ Hoc autē di. ſig. q̄ mor. eēt mo. Hor. qm̄ morte crucis q̄ erat viliſſima. Unde dicit̄. morte turpiſſima cōdemnemus eū. Sap. 2. a f ℭ Reſpōdit ei turba: Nos audiui. ex le. q̄ ꝛc. Tho. credebāt em̄ ꝙ meſſias purꝰ hō eſſet et immortal: vñ dicit̄. Egreſſus eius ab initio a diebus eternitat. Et iterum. Poteſtas eius ptās eterna. Mich. 5. a Dan. 7. g

g ℭ Et quō tu dicis: op. ex. ꝛc. .i. mori in cruce. q. d. ſi loq̄ris d teipo ſequit̄ ꝙ tu non es chriſtꝰ q̄ manet in eternū: ſi aūt loq̄r̄ de alio: dic nobis q̄s eſt filius hois. b ℭ Dix. er. e. ieſus. Tho. licet iā multa dixeri: ꝛ multa miracula feceri corā vobiſ. i ℭ Adhuc mo. lu. i vo. ē. Hor. Quia creditis chriſtū manenere i etnū: ſed nō credite eū moriturū ſm humanitatē k ℭ Ambulate. Ly. i. i cognitione chriſti proficite. l ℭ Dū lu. h. Ly. .i. me pntialr q̄ ſuz lux illuminās p veritatē docēnez lumē gre. m ℭ Ut nō vos te. cōp. ꝛc. D

In illo tempore: Dixit ieſus turbis iudeorum.

ſ nūc pre foribus eſt vt iuſtus iudicetur ab iniuſtis et mundanis hominibus:

Nunc iudicium eſt mundi: nūc pnceps hu‑ b

ſ ex quo iudicio quod ego patiar diabolus eijcietur: ne tantū dominiū habeat in mundo: et rationem aſſignat.

ius mūdi eijciet̄ foras. Et ego ſi c

ſ in ara crucis. ſ quicūq̄

exaltatꝰ fuero a terra oia trāham d

ſe voluntarie mihi ſubijciunt: hos ego introducā ad celū abſq̄ impedimento diaboli.

ad meipm: hoc aūt dicebat ſigni e

ſ .i. manifeſtās ſe moriturū in aere p crucem.

ficās q̄ morte eſſet moriturꝰ. Re f

ſ .i. pp̄rs oies vel hoies qui turbati ſūt in ſpiritu.

ſpondit ei turba: Nos audiuimꝰ

ſ meſſias immortalis.

ex lege: q̄ chriſtꝰ manet i eternū:

ſ .i. mori i cruce

Et quō tu dicis: optet exaltari fi g

q̄d nō erit verū de chriſto. ſ de quo loqueris.

liū hois: Quis ē iſte filius hois:

ſ quia nō cognoſcatis chriſti mortalitatem et immortalitatem ſcdm duplicem naturam.

Dixit ḡ eis ieſꝰ. Adhuc modicū h i

ſ diſcite. ſ doctorē veritatis. ſ ignorātie interiꝰ ꝛ pene exterius.

lumē i vob ē: ābulate dū lumē ha k l

bet̄: vt ñ vos tenebre cōphēdāt m

E ſcilicet ignorãtię ⁊ culpę. a ¶ Et q̃ am-
bulat in tenebris/neſcit quo vadat
Lyra. quia declinauit a rectitudine vię.
b ¶ Dũ lucẽ habe. ⁊c̃. Tho. p̱ verã fi-
dẽ. c ¶ Ut filij lucis ſitis. i. ipſius dei
q̃ eſt vera ſempiter
Ephe. 5. b na lux. vñ dicit: vt
filij lucis ambulate

Poſtilla. Uidit ie-
ſus ho-
minẽ ſe-
dẽtem.
Matthei. ix. Luce
v. Mar. ij. Hiſto-
ria huius euãgelij
facta ẽ anno chriſti
xxxj. v. Id⁹ Junij.
feria. ij. Luna. x. in-
ditiõe. iiij. Añ initi-
um illius euãgelij
ſcribit ſanct⁹ Mat-
theus in eodẽ cap.
Mar. 2. b. Luce. 5. f. q̃ chriſtus ſanauit
paralyticũ qui fuit
portatus i lecto añ
E ipm in cõſpectu to-
ti⁹ populi: cui chri-
ſtus ait: Surge tol-
le lectũ tuũ ⁊ vade
in domũ tuã. Uidẽ-
tes aũt turbę timu-
erũt: ⁊ glorificaue-
rũt deũ/dicẽtes: q2
vidimus mirabilia
hodie. d ¶ Cum
trãſ. ie. ſcȝ de gali-
lea. e ¶ Ui. ho-
minẽ. Gor. tã itui-
tu corpis q̃ȝ mẽtis.
f ¶ Sedẽ. in the-
lo. Ly. eſt loc⁹ in q̃
ſolebãt campſores
ſedere: qḋ q̃dem ne-
gociũ vix aut nũq̃ȝ
exerceri poteſt ſine
pctõ: vt dicit Gre.
vel ſm gor. eſt loc⁹
in quo ſoluebãtur
publica vectigalia

ignorantie.
a Et q̃ui ambulat in tenebris ne-
vbi ſit veritas. que verã viã demonſtrat.
b ſcit quo vadat. Dũm lucẽ habe-
i. dei ⁊ vite eterne.
c tis credite in lucem: vt filii lucis ſi-
tis.

¶ In feſto ſancti Matthei apo-
ſtoli ⁊ euangeliſtę. Euangelium
Matthei. IX. a. circa principium

Il-
lo tẽpe:
† Cũm trãſ-
d iret Jeſus
e vidit hõmi-
f nem ſedẽn-
media
tem in the-
producta: id eſt in
loco erectiõis aut
poſtulationis: vł
collectionis pecuniarum de marinis mercibus:
vel in loco cambij.
loneo Mattheum nomine: Et g
ieſus. qui locutus eſt ore ab extra: operatus
eſt opere ab intra.
ait illi: Sequere me. Et ſurgẽns h
qui mattheus inuitauit eum.
ſecutus eſt eum. Et factũm eſt di- k
matthei. i. homines
ſcumbente eo in domo: ẽcce mul- l
ſecularib⁹ intẽti. q2 nemo põt ſeruire mundo ⁊
ti publicani ⁊ peccatores venien-
deo. comedebant in menſa.
tes diſcũbebant cum ieſu ⁊ diſci-
ſcandalizati ſunt de bono opere.
pulis eius. Et vidẽntes phariſei m

g ¶ Mattheũ noĩe. Gor. ceteri euãge-
liſtę ꝓpter verecundiã nõ appellant eũ no-
mine vulgato/ſed leui. Binomius eñ fu-
it. Ipſe mattheus p̃o ſe nominat propter
humilitatem. h ¶ Et ait illi: Seque-
re me. Lyr. Mat-
theum talibus oc-
cupatum vocauit:
vt õ gratia dei nul-
lus deſperet quan-
tumcunq̃ȝ fuerit in
vilibus occupatus
i ¶ Et ſurgẽs ſe-
cut⁹ eſt eum. ſine
aliqua dilatiõe: q2
ſicut poterat mo-
uere aurẽ exterius
verbo: ita etiã inte-
rius mentẽ inſpirã-
do: ſicut eñ paſſio-
ni ꝓpinquos illos
q̃ ad ipm capiendũ
venerãt ſolo verbo
proſtrauit dicens:
Ego ſũ: ita ſolo ver-
bo poterat q̃ſcũq̃ȝ
ad ſe trahere: et in
hoc apparebat vir-
tus diuinitat⁊ i eo.
k ¶ Et factũ eſt
diſcũbente eo in
domo. Et alibi di-
cit: Et fecit ei cõui-
uiũ magnuȝ leui in
domo ſua. l ¶ Ec-
ce multi publica-
⁊ pe. veni. diſcũ-
cũ ieſu. Ly. fuerãt
eñ ſocij matthei ⁊
recedẽs ab eis ⁊ vo-
lens ſequi chriſtũ:
fecit eis cõuiuium.
m ¶ Et vidẽtes
phariſei. Ly. pha-
riſei in populo iu-
deoꝝ reputabãtur
religioſi: vñ etiã in
habitu ab aliis erãt
diſtincti. vidẽtes igit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN